

REFERAT Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025 d. 02-06-2025

Mødedato Mandag d. 02. juni 2025 kl. 16:30

Mødested Mødelokale 5, Allerslev

Mødedeltagere Susanne Borup, Grethe Nørtoft Saabye, Lis Vedel, Klaus Kristiansen, Jens K. Jensen, Bente Blumensaat

EKL - Godkendelse af dagsorden.....	3
EKL - Orientering juni 2025.....	4
EKL - Solceller på kommunale tage.....	5
EKL/TMB - Klimaplan 2025.....	9
EKL /TMB - Land4Climate.....	13
EKL - Bredbåndspulje.....	14
EKL - Vedtagelse af Erhvervsstrategi 2025-2030.....	16
EKL/TMB - Midler fra Kystvandråd til screeningsanalyse af Kornerup Ådal.....	18
EKL/TMB - Oprettelse af nyt § 17, stk. 4 - udvalg - Lokal grøn trepart - Lejre Kommune.....	20
EKL - Eventuelt.....	22
EKL - Godkendelse af referat.....	23

Punkt 1: EKL - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt

Punkt 2: EKL - Orientering juni 2025

24-007873

Beslutning

Taget til efterretning

Resumé

A. Orientering: Grønt Living Lab modtager bevilling på 500.000 kr. til projektet 'Rodfæste' fra Region Sjællands regionale udviklingsmidler.

Grønt Living Lab har modtaget en bevilling på 500.000 kr. fra Region Sjællands udviklingsmidler. Midlerne uddeles af Region Sjællands Udvalg for Regional Udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde til projektet 'Rodfæste – Kunst, bæredygtighed og fællesskaber', som dermed sætter rammerne for mulige prøvehandling i og omkring maskinhallen på Åsvejen 24.

Som udvalget blev orienteret mundtligt om på udvalgets møde den 7. april 2025, havde Grønt Living Lab ansøgt om og var indstillet som ét af de projekter, der blev forelagt til prioritering fra indsatsen Kultur, som styrker unges sundhed og trivsel.

I projektansøgningens resumé beskrives formålet sådan:

Projektet Rodfæste styrker unges tilknytning til hinanden, naturen og lokalsamfundet gennem skabende fællesskaber. Med afsæt i Lejre Kommunes Grønt Living Lab i Hvalsø rammesætter projektet aktiviteter, der inviterer lokale kunstnere, håndværkere og grønne ildsjæle til sammen med unge fra hele regionen at skabe et levende miljø, hvor de gennem kunst, musik, poesi, lyd, jordbrug og madlavning kan opbygge skabende fællesskaber og et meningsfuldt liv i trivsel på landet. Projektet ønsker at undersøge, hvordan livet på landet kan give unge en dybere forbindelse til naturen, skabe tilhørsforhold og støtte dem i at finde rod fæste i livet. Projektet skaber resultater, der kan inspirere landdistrikter og landsbyer både regionalt og nationalt.

Projektet er formuleret sammen med tre stærke, kreative samarbejdspartnere med hvem administrationen i perioden juni 2025 – december 2026 sammen skaber aktiviteter i tre grønne spor: Kunst, poesi og fælles måltider.

Det er en god mulighed for at sætte Grønt Living Lab konkret på det lokale/regionale landkort og – både overfor interesserede unge, lokale borgere, lokalpolitikere og finansieringspartnere – at vise projektets potentiale.

Administrationen vil, når det endelige bevillingsbrev er modtaget, fremlægge en bevillingssag med henblik på godkendelse af projekt og bevilling.

B. Deltagelse i projektet "Del hus i kommunen"

På Kommunalbestyrelsens møde den 24. februar 2025 blev det besluttet, at Lejre Kommune vil deltage i ansøgning til projektet "Del hus i kommunen" sammen med V!GØR og EFFEKT. Teamet sendte i april 2025 en projektansøgning af sted til den filantropiske indsats "Bevar Mere", som har besluttet at bevilge støtte til det foreslåede projekt. Projektet foregår fra juni til december 2025 med en delt projektlederrolle hos V!GØR og EFFEKT. Projektet er en del af en portefølje på i alt 18 projekter (10 vidensprojekter og 8 værktøjer), som Bevar Mere støtter med det formål at understøtte holdnings- og praksisændring, så ombygning af eksisterende bygningsmasse bliver et reelt, attraktivt og kvalificeret alternativ til nybyggede boliger.

Punkt 3: EKL - Solceller på kommunale tage

25-003340

Beslutning

Ad. 1) Indstillingen tiltrådt, idet det bemærkes, at det ikke er interessant med den nuværende regulering. Hvis reguleringen ændres, tages beslutningen op igen.

Ad. 2) Indstillingen tiltrådt.

Resumé

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling besluttede på mødet den 8. april 2024, at administrationen skulle fortsætte arbejdet med etablering af solceller på kommunale tage. På den baggrund er det blevet undersøgt, hvor stort det faktiske potentiale er for opsætning af solceller på eksisterende kommunale tage. Resultatet afrapporteres i sagen, og der skal herefter tages stilling til, om der skal arbejdes videre med konkrete projekter.

Samlet set viser analyserne og screeningen af tagene, at potentialet for produktion af solcelleenergi på eksisterende kommunale tage er begrænset. Sammenholdt med omkostningerne ved at etablere et kommunalt energiselskab som juridisk ramme for elproduktionen, anbefales det ikke at gå videre med etablering af konkrete projekter.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der på baggrund af screeningen af potentialet for solcelleenergi fra kommunale tage træffes beslutning om, at der ikke skal arbejdes videre med opsætning af solceller på eksisterende tage
2. at den fortsatte udbygning med solcelleanlæg sker via etablering af solcelleanlæg på nybyggeri i den udstrækning, solcelleanlæg er en del af energirammeberegningen, som ligger til grund for byggetilladelsen

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling

Sagsfremstilling

Screening af solcellepotentiale på kommunale tage

I 2023 producerede rådgivningsfirmaet Niras data om solcellepotentialet på alle tage i Lejre Kommune, herunder på kommunale bygninger. I data indgår faktorer som taghældning, areal, orientering og den estimerede mængde energi, der årligt kan produceres på tagfladen. I følge Niras' screening er der samlet set omkring 53.000 m² kommunale tage, hvor der vil kunne placeres solceller. Når der tages højde for udnyttelsesgraden på henholdsvis 80 % for tage med rejsning og 40 % for flade tage, kommer Niras frem til, at der samlet set er et forventet potentiale til produktion af 4.590 MWh el pr. år på de kommunale tagflader.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling behandlede på møde den 8. april 2024 *Solceller på kommunale tage*, hvori det blev besluttet, at administrationen skulle arbejde videre med etablering af solcelleanlæg på kommunale tage. Første skridt har været at kvalificere Niras' data for at komme tættere på det egentlige potentiale, og herefter har næste skridt været at få undersøgt dette potentiale grundigere.

Kvalificering af solcellepotentiale på kommunale tage

Administrationen har kvalificeret Niras' data om de kommunale tage ved at frasortere bygninger, som ikke er relevante i forhold til opsætning af solceller. Dette er blandt andet skure, carporte, bygninger der ikke ejes af kommunen, bygninger der udlejes og bygninger, hvor der allerede er opsat solceller. Efter kvalificeringen er tagpotentialet reduceret til 22.220 m² kommunale tage. Når der tages højde for udnyttelsesgraden på tage med rejsning og på flade tage, vil der maksimalt kunne forventes opsat 10.320 m² solceller med en forventet produktion på op til 1.869 MWh pr. år.

Undersøgelse af de kommunale tages faktiske egnethed til solcelleanlæg

Herefter har det rådgivende ingeniørfirma Norsyn foretaget en nærmere undersøgelse af potentialet på de 22.220 m² tage, som er fordelt på disse 14 lokationer: Allerslev Rådhus, Hvalsø Skole, Kirke Hyllinge Skole, Kirke Såby Skole, Trællerupskolen og -hallen, Østed Skole og -hallen, Aktivitetshuset ved Firkløverskolen, Bramsnæsveghallen,

Hvalsøhallerne, Såbyhallen, Lærkereden, Børnehuset Skjoldungerne, Materielgården i Hvalsø samt Aktivitetscenter Østergaard.

Undersøgelsen er forløbet i tre steps:

- Først er tagene besigtiget fysisk i forhold til tagbeklædningens type og tilstand, skyggepåvirkning fra omgivelserne og udformning samt tagfladens indretning i forhold til eksisterende installationer og gennemføringer. Hver enkelt tagflade er herudfra kategoriseret som enten Eget, Begrænset eget eller Ikke eget (se definition af de tre kategorier i Bilag 1: LK - Solceller, Besigtigelse af tage, side 4).
- Dernæst er der lavet screening af konstruktioner i forhold til statik på de tage, som enten er vurderet Eget eller Begrænset eget ud fra besigtigelsen for at vurdere, om taget vil kunne bære den ekstra last, som et solcelleanlæg vil være. Herefter kategoriseres hver enkelt tagkonstruktion i Eget, Begrænset eget eller Ikke eget (se definition af de tre kategorier i Bilag 1: LK - Solceller, Besigtigelse af tage, side 5).
- Slutteligt er der lavet en samlet vurdering af tagfladernes egnethed til solcelleanlæg baseret på både besigtigelse og statisk screening. Den endelige konklusion på tagets egnethed til solceller er opdelt i Eget, Begrænset eget eller Ikke eget (se den samlede vurderingsmatrix i Bilag 1: LK - Solceller, Besigtigelse af tage, side 6).

Endeligt potentiale for opsætning af solceller på eksisterende kommunale tage

Resultaterne af Niras' screening (A), administrationens kvalificering (B) samt Norsyns gennemgang og beregninger (C) er opsummeret i nedenstående skema:

	Samlet areal af tagflade, m2	Samlet anlægsstørrelse, m2	MWh potentiale/år
A. Screening	53.000		4.590
B. Kvalificering	22.220	10.320	1.869
C. Egnethed			
- Eget	2.106	1.028	171
- Begrænset eget	6.385	3.320	556
- Ikke eget	13.729	5.972	1.142

Det endelige potentiale for opsætning af solceller er ved kvalificeringen reduceret til ca. **2.106 m2 tage**, hvorpå der kan opsættes ca. **1.028 m2 solceller** med en produktion på ca. **171 MWh pr. år**. De bygninger, hvor en eller flere tagflader er egnede, er:

- Trællerupskolen (1.226 m2 tag - ca. 490 m2 solceller)
- Kirke Såby Skole (193 m2 tag - ca. 155 m2 solceller)
- Børnehuset Skjoldungerne (282 m2 tag - ca. 113 m2 solceller)
- Lærkereden (135 m2 tag - ca. 54 m2 solceller)
- Materielgården i Hvalsø (270 m2 tag - ca. 216 m2 solceller)

Tagfladerne i kategorien Begrænset eget er for eksempel kendetegnede ved at ligge i skygge fra andre bygninger, eller at der skal udføres "ikke simple" arbejder på tagkonstruktionen for at gøre den anvendelig til solceller. Det er altså tage, som ikke kan anvendes umiddelbart, og det er ikke sikkert, at de vil kunne gøres egnede selv efter en større investering.

Oprettelse af solcelleselskab

På baggrund af det afdækkede potentiale for opsætning af solceller på eksisterende kommunale tage skal der træffes beslutning om, hvorvidt Lejre Kommune skal gå videre med konkrete projekter. Hvis der skal opsættes solceller på eksisterende tage, skal der etableres et solcelleselskab. For flere detaljer om etablering af et solcelleselskab henvises til dagsorden i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling den 8. april 2024.

Der er i dag seks kommuner, som allerede har eller har truffet beslutning om at etablere solcelleselskaber. Aarhus oprettede som den første kommune et selskab i februar 2023. Herefter fulgte Furesø Kommune i august 2023, Vejle Kommune i januar 2024, Albertslund Kommune i april 2024 og Fredensborg Kommune i juni 2024. I april 2025 har Horsens Kommune besluttet at etablere et selskab, når den endelige business-case har været behandlet politisk.

Af de seks kommuner er det indtil videre kun Aarhus og Furesø, der har fået sat solceller op i regi af solcelleselskaberne, hvor Furesø senest har etableret 1.968 m2 solceller på en skole og hal. Furesø har en forventning om at sætte 18.500 m2 solceller op i alt, mens Aarhus Kommune forventer at opsætte ca. 70.000 m2 solceller.

I en række andre kommuner, som blandt andre Odense, Middelfart, Assens, Halsnæs, Esbjerg, Aabenraa og Lyngby-Taarbæk, er der truffet politisk beslutning om ikke at etablere solcelleselskaber. Manglende rentabilitet er en gennemgående begrundelse for beslutningen.

Undersøgte muligheder i forhold til solcelleanlæg uden selskabsdannelse

Administrationen har undersøgt forskellige muligheder for at få etableret solceller på de kommunale tage uden at skulle lave en selskabsudskillelse. Der er afholdt møde med et firma, som tilbyder at etablere solceller som overdækning på parkeringspladser. Det kan enten ske på eksisterende pladser, eller der kan etableres ny overdækning, hvorpå solcellerne kan placeres, eksempelvis på p-pladsen ved Allerslev Rådhus. Da firmaets model fortsat kræver en kommunal selskabsudskillelse, er der ikke arbejdet videre med dette.

Der er også afholdt møde med et firma, som tilbyder at etablere solceller på kommunale tage med en tilhørende PPA-aftale (Power Purchase Agreement), hvor kommunen forpligter sig til købe den producerede strøm af firmaet. Det er umiddelbart en juridisk kompleks løsning, som firmaet endnu ikke har erfaring med i praksis. Københavns Kommune har undersøgt modellen grundigt og vurderer, at aktørerne på markedet har lille eller ingen erfaring med at drive elforsyningsvirksomhed på kommunale tage. Der er derfor heller ikke arbejdet videre med denne model.

Det er blevet undersøgt, om der ved hjælp af en batteri-løsning kan udnyttes en større del af den producerede el på kommunens nuværende solcelleanlæg. Et firma har lavet beregning på den bygning, der har den største overproduktion. Konklusionen var, at overproduktionen er for lille til, at det er rentabelt at etablere et batteri til lagring.

Administrationens vurdering

Eksisterende tage

Lejre Kommune har i dag ca. 1.200 m² solceller fordelt på tagene på 11 kommunale bygninger, som tilsammen producerer omkring 238 MWh el om året. Godt 60 % af arealet og den producerede el kommer fra solcelleanlæg på nye bygninger, som har fået dispensation fra kravet om selskabsudskillelse. Da byggeaktiviteten er høj i Lejre Kommune, er der flere af denne type anlæg på vej - blandt andet på Myretuen i Trællerup og på Kirke Hyllinge Aktivitetscenter.

Det afdækkede potentiale for opsætning af solceller på eksisterende tage er på ca. 1.000 m²/171 MWh, som kun vil kunne etableres, hvis der oprettes et særskilt selskab. Erfaringer fra andre kommuner viser, at det kan være vanskeligt at få en god økonomi i et kommunalt solcelleselskab. Da mange af disse kommuner er væsentlig større end Lejre Kommune, og dermed har større bygninger og tilhørende større tagflader, vurderer administrationen, at det vil være endnu sværere at få en god økonomi i Lejre Kommune.

De faste omkostninger til at oprette og drive et selskab vil være nogenlunde de samme, uanset, hvor mange m² solceller selskabet administrerer. Det er eksempelvis udgifter til aflønning af kommunale medarbejdere eller eventuelt ansattes timer forbrugt i selskabet, revisor, bestyrelse, økonomisystem med videre. Med de kun ca. 1.000 m² solceller, der vil kunne opsættes på Lejres kommunale tage, er der ikke de samme stordriftsfordele, som der vil være ved at etablere for eksempel 70.000 m² solceller som i Aarhus. Selskabet skal have dækket sine udgifter via salg af el til kommunen, og samtidig skal elprisen svare til markedsprisen (som hvis kommunen købte el direkte via nettet). Dette vurderes ikke at være muligt på baggrund af det meget sparsomme potentiale - der er for få m² at dele udgifterne ud på.

Samlet set er det administrationens vurdering, at det ikke er rentabelt at oprette et solcelleselskab i Lejre Kommune.

Anbefalinger til energimæssige tiltag:

Tage på nybyggeri

Administrationen anbefaler, at Lejre Kommune fortsætter den nuværende praksis med opsætning af solcelleanlæg på nybyggeri, når anlægget er en del af energirammeberegningen. Herved opnås der automatisk dispensation fra selskabsudskillelseskravet, og anlægget kan derfor drives relativt enkelt. Et dispenseret anlæg opnår desuden fritagelse fra elafgiften i modsætning til selskabsudskilte anlæg. Endelig kan nye tage dimensioneres, så de fra starten kan klare lasten fra et solcelleanlæg.

Energitiltag i kommunale bygninger

Administrationen vil undersøge, om det er rentabelt at etablere batteriløsninger i bygninger uden solcelleanlæg. Det giver mulighed for at lagre el, når den er billig, og herefter bruge el fra batteriet, når prisen på nettet er høj.

Derudover bør kommunens indsats for at spare energi, hvor det er muligt, fastholdes. Ikke-forbrugt energi nedsætter alt andet lige behovet for at købe eller selv producere energi, hvilket både miljømæssigt, samfundsmæssigt og økonomisk er en god idé. Det er administrationens vurdering, at der fortsat er mulighed for at driftsoptimere blandt andet ventilations- og varmeanlæg i kommunens bygninger. Der er også planlagte tiltag, som medfører energibesparelser og dermed CO₂-reduktion, blandt andet konvertering af gasfyr til varmepumper og udskiftning til LED-belysning og styring i alle kommunale bygninger. Alt i alt er der således fortsat rentable energitiltag at gennemføre i kommunens bygninger, og

administrationen vurderer, at der heri ligger en væsentlig bedre businesscase end i etablering af solceller på eksisterende kommunale tage set i lyset af det sparsomme potentiale kombineret med de krav, der lovgivningsmæssigt stilles om selskabsudskillelse.

Økonomi og finansiering

Hvis det besluttes ikke at oprette et solcelleselskab, vil der ikke være nogle omkostninger. Solcelleanlæg, som opsættes i forbindelse med nybyggeri, indgår i anlægsomkostningerne til det konkrete byggeri.

Udgifter til øvrige projekter til fortsat energioptimering vil indgå i de årlige beslutninger om igangsætning af energibesparende foranstaltninger, som kan lånefinansieres, og hvor de finansielle omkostninger dækkes af mindreudgifter til energiforbrug.

Oprettelse af et selskab vil medføre udgifter til blandt andet advokatbistand og indskud i selskabet.

Bilag

Bilag 1: LK - Solceller, Besigtigelse af tage

Punkt 4: EKL/TMB - Klimaplan 2025

25-003681

Beslutning

Indstillingen anbefales, idet det foreslås, at klimaplan, herunder en del af handling 3.6, omformuleres fra "Vi vil understøtte en mere plantebaseret fødevareproduktion og lokale producenter og deres mulighed for at afsætte til nærmarkedet"

til:

"Vi vil understøtte de lokale producenter i deres muligheder for at afsætte plantebaserede fødevarer til nærmarkedet."

Resumé

Klimaplan 2025 forelægges til politisk vedtagelse.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 24. marts 2025 at sende udkast til Klimaplan 2025 i fire ugers høring. Høringen er gennemført. Klimaalliancen og C40 har vurderet, om Klimaplan 2025 lever op til Parisaftalen, som er et krav for at blive certificeret af C40. Nogle høringssvar samt kommentarer fra Klimaalliancen og C40 har medført ændringer i Klimaplan 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Klimaplan 2025 godkendes endeligt med de foreslåede ændringer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Historik

Kommunalbestyrelsen vedtog den 23. marts 2021, punkt 15, Lejre Kommunes nuværende klimaplan, Vores Sted – Vores Klima, der sætter rammerne for, hvordan kommunen kan bidrage til at opfylde Paris-aftalen. I Klimaplanen forpligter Lejre Kommune sig til at tage de nødvendige skridt for at blive klimaneutral og klimarobust som geografisk område senest i 2050.

Som i mange andre pilotkommuner blev klimatilpasningsdelen færdiggjort efter vedtagelse af klimaplanen. I Lejre Kommune blev en egentlig klimatilpasningsplan vedtaget i Kommunalbestyrelsen den 26. september 2022, punkt 8 (se bilag 5). Klimaalliancen har anbefalet, at klimatilpasningsplanen opdateres, så den lever op til de nye krav for certificering.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede den 6. maj 2024, punkt 6, at igangsætte en revision af kommunens klimaplan. Opdatering af klimatilpasningsplanen er medtaget i den reviderede Klimaplan, og fremover skal den samlede klimaplan for CO₂-reduktioner og klimatilpasning revideres med samme kadence hvert femte år.

Kommunalbestyrelsen førstebehandlede udkast til Klimaplan 2025 den 24. marts 2025, punkt 16, og besluttede at sende planen i fire ugers høring på vores.lejre.dk. For en detaljeret beskrivelse af processen bag udarbejdelse af Klimaplan 2025 henvises til punkt nr. 16 på Kommunalbestyrelsesmødet den 24. marts 2025.

Under den politiske proces med klimaplanen har der været drøftet idéer og rejst spørgsmål, som administrationen har givet faglige kommentarer til i form af to notater om henholdsvis skovrejsning (bilag 14) og CO₂-effekter ved yderligere handlinger (bilag 15).

Da den reviderede klimaplan omhandler både CO₂-reduktioner og klimatilpasning, bliver den forelagt både Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling og Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri.

Klimaplan 2025

Planen er en revision og opdatering af den første klimaplan, som blev udarbejdet for fem år siden, for så vidt angår reduktion af CO₂. Planen baserer sig på nyeste data. Nogle handlinger fra den første plan er videreført, og der er tilføjet ændringer og nye klimahandlinger. Målsætningen om 70 % CO₂-reduktion i 2030 er fastholdt, målsætning om klimaneutralitet er fremrykket fra 2050 til 2045, og der er tilføjet en vision for forbrugsudledninger. Derudover lægges der op til, at Lejre Kommune senest i 2026 udarbejder et klimaregnskab og fastsætter et mål for CO₂-neutralitet for kommunen som virksomhed.

Lejre Kommunes klimatilpasningsplan fra 2022 er blevet opdateret og indgår i den samlede klimaplan. Der er udarbejdet konkrete og målbare handlinger, der skal være med til at understøtte Lejre Kommunes mål om at være klimarobust i 2050. Klimarobusthed indebærer en gennemgående tilpasning til klimaforandringerne gennem strategi og kommunal planlægning.

Klimaplan 2025 skal endeligt godkendes af Klimaalliancen og C40 for, at Lejre Kommune kan opnå sin certificering. Det sker efter Kommunalbestyrelsens godkendelse. Godkendelsen sker dermed med forbehold for godkendelsen af Klimaalliancen og C40.

Ændringer i Klimaplan 2025 siden første politiske behandling

I det følgende præsenteres de ændringer, som er indarbejdet i det endelige forslag til Klimaplan 2025. Alle ændringer, der er indført i Klimaplan 2025 (bilag 1) er markeret med gul i bilagsteksten. Redaktionelle ændringer, som ikke nævnes i sagsfremstillingen, fremgår også med gul markering. Alle ændringer i handleplanen (bilag 2) og målsætningsdokumentet (bilag 4) er markeret med gul og kursiveret i bilagsteksten.

Ændringer som følge af høring

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 24. marts, sag nr. 16., at sende udkast til Klimaplan 2025 i fire ugers høring på vores.lejre.dk. Den 3. april 2025 blev der som del af høringen afholdt borgermøde om klimaplanen med ca. 110 deltagere (se referat af borgermødet i bilag 13). I høringsperioden er der indkommet 25 høringssvar, som adresserer alle temaerne i Klimaplan 2025 bortset fra "Vores Klima". Høringssvarene kan læses i bilag 12.

Flere høringssvar anerkender planens ambitioner, temaer og vilje til dialog og inddragelse. Der er mange kommentarer og input; herunder nogle af de temaer, som går igen i flere høringssvar:

- Ønske om konkretisering af mål, handlinger og omkostninger
- Ønske om stærkere borgerinddragelse og lokal forankring af planlægning og implementering af klimaplanen
- Bekymring for, om udbygning af vedvarende energi sker under hensyn til natur, landskab og naboer
- Ønske om flere krav til CO₂-reduktioner i landbruget
- Ønske om samtænkning af klima og biodiversitet
- Ønske om yderligere tiltag for grøn mobilitet, eksempelvis kollektiv transport, cyklisme og nedbringelse af biltrafikken

Der er kommet mange relevante bemærkninger, forslag og idéer. Nogle kan give anledning til ændring i Klimaplan 2025; alle tages med i det videre klimaarbejde. De bemærkninger, som ikke direkte er relateret til klimaplanen, er givet videre til de relevante faggrupper i Lejre Kommune. Administrationen har behandlet høringssvarene i hvidbogen over høring af Klimaplan 2025 (bilag 11).

Som følge af høringen er der indarbejdet følgende ændringer i det endelige forslag til Klimaplan 2025:

- Handling 1.7, åbenhed for nye teknologier: "Vedvarende energi" erstattet med "klimavenlig energiproduktion" (foreslået i høringssvar 5.2, bilag 11 og 12)
- Handling 2.7, kollektiv transport: Tilføjet tilpasning af "... busflåden til flere mindre køretøjer, som kan køre oftere, hurtigere, mere fleksibelt og på flere direkte ruter" (foreslået i høringssvar 5.3, bilag 11 og 12).
- Handling 5.2.2, grøn medarbejdertransport: Tilføjet reduktion af unødvendig transport og øget brug af digitale møder, samt incitamenter til at benytte cykler/elcykler i arbejdstiden (foreslået i høringssvar 24, bilag 11 og 12, og drøftet ved temamøde om klimaplanen i Kommunalbestyrelsen den 22. april 2025).

Ændringer som følge af tilbagemelding fra Klimaalliancen og C40

Klimaalliancen og C40 har behandlet Lejre Kommunes udkast til Klimaplan 2025 og har tilkendegivet, at planen for størstedelen af kriterierne lever op til kravene for certificering. I det følgende skitseres de justeringer af klimaplanen, som er foretaget efter opfordring fra C40 og Klimaalliancen:

- 1) I forordet til klimaplanen er rimelig og retfærdig fordeling af byrder og goder tilføjet (bilag 1, s. 4).

2) Et afsnit om rimelig og retfærdig fordeling af byrder og goder er rykket og har fået sit eget kapitel i klimaplanen. Afsnittet er udvidet med en præcisering af, at kerneopgaverne i Vores Sted anvendes som målsætninger for rimelig og retfærdig fordeling (bilag 1, s. 8).

3) I klimaplanteksten er det præciseret, hvorfor forbrugskategorierne bæredygtigt byggeri og fødevarer er væsentlige i denne klimaplan samt hvilke målsætninger, der arbejdes med inden for de to kategorier (bilag 1, s. 25f.). De nævnte målsætninger stammer primært fra klimahandleplanen, Kommuneplan 2025 og Affaldsplanen og er derfor allerede præsenteret politisk. Kun målsætningen: “Vi vil arbejde for, at flere stifter bekendtskab med klimavenlig kost” er ny, og er tilføjet som følge af en opfordring fra Klimaalliancen og C40.

I klimahandleplanen er der i forlængelse af ovenstående tilføjet en ny handling om klimavenlig kost (handling 4.3.2, bilag 1 og 2) samt en handling om madspild, som er i overensstemmelse med Affaldsplanens indsats nr. 3.1 (handling 4.1.4, bilag 1 og 2)

Forhåndsgodkendelse

Klimaaalliancen og C40 har vurderet, at Lejre Kommune på baggrund af ovennævnte justeringer kan certificeres under C40, såfremt følgende gennemføres efter certificeringen:

1) Lejre Kommune forpligter sig til at opdatere vidensgrundlaget for klimatilpasning i forbindelse med revision af klimahandlingsplanen (senest i 2030).

2) Der afholdes en workshop med Concito i oktober 2025, hvor der udarbejdes forslag til delmål for klimatilpasning på kort og mellemlang sigt. Målene skal være klar inden statusopdateringen sommer 2026. Workshopen skal desuden understøtte Concitos arbejde med at tilpasse afrapporteringen til danske forhold, som også kan komme andre kommuner til gavn.

3) Når strategier og politikker for bæredygtigt byggeri og fødevarer er udviklet (handling 4.2.1, 5.1.4, 5.5.4, bilag 1 og 2), skal der opstilles specifikke og målbare mål (SMART-mål), defineres relevante tiltag samt indikatorer til at følge udvikling og fremdrift.

4) I forbindelse med klimahandleplanens udgivelse på kommunens hjemmeside i efteråret 2025 tilføjes klimatiltagenes reduktionseffekt samt fordele og merværdier.

Opfølgning på klimaplanen

Klimaplanen revideres hvert femte år. Effekten af klimaindsatsen evalueres, og fremdrift og behov for ændringer som følge af ændrede forudsætninger, rammebetingelser, nye teknologier og lignende danner grundlag for den nye klimaplan. Den følgende klimaplan skal vedtages senest i 2030.

Miljøvurdering

Administrationen har vurderet, at Klimaplanen 2025-2050 ikke er omfattet af miljøvurderingsloven, idet den ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser efter reglerne i miljøvurderingsloven § 2 eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde. Se nærmere redegørelse i bilag 7.

Udtalelser

Klimaplan 2025 har været i 4 ugers høring i perioden fra den 31. marts til 27. april 2025 (se bilag 10). Der blev desuden afholdt et borgermøde om Klimaplanen i Domus Felix den 3. april 2025 med mere end 100 deltagende (se bilag 13).

Klimaplan 2025 er desuden blevet vurderet af Klimaalliancen og C40 i løbet af april-maj.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer samlet set, at klimaplanen er ambitiøs og lever op til de krav, der stilles fra C40 for at opnå certificering. Desuden vurderer administrationen, at mange indmeldte høringssvar er grundige og rummer gode idéer til udvikling og gennemførelse af de kommende klimaindsatser. Det vurderes at være positivt med de mange konstruktive forslag, da engagement og vilje hos borgerne er afgørende for fremover at nedbringe CO₂-udledningerne.

Konsekvenser for klima, natur og biodiversitet

Hvis handlingerne i klimaplanen realiseres, er det administrationens vurdering, at CO₂-udledningerne i Lejre Kommune reduceres med 200.260 tons frem mod 2030 (svarende til 66 % reduktion ift. 1990) og 261.080 tons frem mod 2045 (svarende til 86 % reduktion i forhold til 1990). Det er 26.720 tons mere i 2030 og 42.340 tons mere i 2045, sammenlignet med et scenarie, hvor Lejre Kommune ikke igangsætter yderligere CO₂-reducerende handlinger (se Scenarieanalyse af Ea

Energianalyse i bilag 6). Administrationen forventer, at der bliver en yderligere reduktion via årlig evaluering og justering af klimaplanen på basis af nyeste viden og metoder, eventuelle yderligere nationale tiltag og teknologisk udvikling.

Klimaplanen vil endvidere have en række direkte eller afledte positive effekter på natur og biodiversitet, eksempelvis i forbindelse med skovrejsning, permanent ekstensivering af landbrugsjord, klimasøer og tiltag for at understøtte og klimatilpasse natur og biodiversitet.

Økonomi og finansiering

Sagen har i sig selv ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2025.

For alle handlingerne i klimaplanen er det angivet, hvilke der er henholdsvis indenfor og udenfor den nuværende økonomiske ramme i budget 2025-2028 i forhold til personalebehov og øvrig finansiering (for eksempel puljemidler, midler til rådgivning eller finansiering af fysiske anlæg). Planen tager udgangspunkt i den nuværende opgaveprioritering og vidensgrundlag om udviklingen i opgavernes omfang.

Hvad angår handlinger, som ikke er indenfor den økonomiske ramme, vil der være behov for drøftelse af finansieringen af disse, for eksempel i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger. I forhold til enkelte handlinger vil der endvidere være behov for at tage stilling til, om opgaven kan finansieres ved omprioritering, eller om der skal tilføres yderligere midler.

Omkostninger til handlinger på længere sigt, som ikke indgår i denne klimaplan, men som kan blive nødvendige for at blive klimarobust i 2050 og CO₂-neutral i 2045, vil blive drøftet i forbindelse med fremtidige revisioner af Klimaplanen. Finansieringen af disse vil derfor indgå i fremtidige økonomiske prioriteringer i forbindelse med budgetvedtagelserne.

Klimaforandringerne fordrer, at det fremover bliver nødvendigt at prioritere flere anlægsmidler til klimatilpasningsprojekter end hidtil. Klimatilpasning og tiltag for CO₂-reduktioner, som for eksempel vindmøller og solceller på marker, vil stille stigende krav til beredskabet. Beredskabet skal tænkes ind løbende, herunder i forbindelse med stillingtagen til finansiering af yderligere opgaver.

Bilag

Bilag 1 - Lejre Kommunes Klimaplan 2025 - udkast

Bilag 2 - Handleplan - udkast

Bilag 3 - Prioriterede handlinger

Bilag 4 - Målsætninger i Klimaplan 2020 og 2025

Bilag 5 - Klimatilpasningsplan 2022

Bilag 6 - Scenarieanalyse for Lejre Kommune af EA Energianalyse

Bilag 7 - Notat om miljøvurdering af Lejre Kommunes Klimaplan 2025

Bilag 8 - C40s rammeværk for klimaplaner

Bilag 9 - Notat om ekstern inddragelse i Klimaplan 2025

Bilag 10 - Notat fra Behave Green om dele af inddragelsen

Bilag 11 - Hvidbog over høringssvar

Bilag 12 - Høringssvar til Klimaplan 2025

Bilag 13 - Referat af borgermøde om klimaplanen

Bilag 14 - Notat om skovrejsning i Klimaplan 2025

Bilag 15 - Notat om CO₂-effekter ved yderligere klimahandlinger

Punkt 5: EKL /TMB - Land4Climate

24-000506

Beslutning

Indstillingen tiltrådt

Resumé

Lejre Kommune er en del af Interreg-projektet Land4Climate og har i den forbindelse fået midler til projektledelse med videre i arbejdet med at udtage lavbundsarealer, herunder udvikling af metoder til samarbejdsdrevne udtagningsprocesser. Lejre Kommune modtager i alt 588.587 kr.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget godkender modtagelse af en indtægt og afholdelse af en tilsvarende udgift i de fire projektår på: 74.860 kr. i 2024, 193.563 kr. i 2025, 202.782 kr. i 2026 og 117.383 kr. i 2027.

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling

Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri

Sagsfremstilling

Lejre Kommune har opnået støtte til det Interreg-finansierede projekt Land4Climate sammen med blandt andet Gate21, Region Sjælland samt en række danske og svenske kommuner. Formålet med projektet er at fremme udtagningen af lavbundsarealer igennem etablering af både store og små vådområdeprojekter. Det skal ske ved, at kommunerne påtager sig rollen som lokal facilitator i tæt samarbejde med andre relevante aktører. Projektet skal styrke viden og metoder i kommunerne i forhold til at motivere lokale lodsejere til at indgå i samarbejdet.

Projektet vil dermed bidrage til at understøtte arbejdet med grøn trepart og Lejre Kommunes klimaindsats. Formålet med arbejdet er at mindske CO₂-udledningen, begrænse udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet, styrke biodiversiteten og beskytte grundvandet. Samtidig giver omlægningen af landbrugsarealer kommunens borgere bedre adgang til naturen.

I første omgang fokuserer administrationen på projekter omkring Kornerup Ådal og Langvad Ådal jævnfør sag nr. 4 på mødet i Erhverv, Klima & Lokal udvikling den 7. april 2025.

Projektet er 3-årigt og opstartet i august 2024.

Økonomi og finansiering

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2025-2028 vedtaget, at administrationen kan justere budgettet, hvor det er relevant i organisationen på baggrund af tildeling af eksterne projektmidler til særlige opgaver/indsatser. Der gælder dog, at selve projektet, indsatserne, indtægterne og udgifterne godkendes politisk i fagudvalget. Det, der kan håndteres administrativt, er den konkrete udmøntning af midler til de enkelte bevillinger indenfor projektets ramme uden forelæggelse for Kommunalbestyrelsen.

Sagen har bevillingsmæssige konsekvenser i 2025, 2026, 2027 og 2028, men påvirker ikke kassebeholdningen.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling samt Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri skal godkende, at Lejre Kommune får en indtægt og afholder en tilsvarende udgift i de fire projektår på: 74.860 kr. i 2024, 193.563 kr. i 2025, 202.782 kr. i 2026 og 117.383 kr. i 2027.

Midlerne fra de enkelte projektperioder udbetales 5-6 måneder efter, at en afrapporteringsperiode er slut. Det betyder, at udbetalingen for periode 1, som sluttede den 31. januar 2025, kommer i juni/juli måned 2025. Midlerne bruges på projektledelse i kommunen, administration, eksterne tjenester og udstyr.

Bevillingerne vil blive sat på driftsrammen, som giver mulighed for fuld overførsel mellem årene.

Punkt 6: EKL - Bredbåndspulje

25-003524

Beslutning

Indstillingerne anbefales

Resumé

Der skal i denne sag tages stilling til, om Lejre Kommune ønsker at give tilskud til husstande, der af Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur får bevilget statsligt tilskud via bredbåndspuljen 2025 til bedre bredbånd, og i givet fald, hvor meget tilskuddet skal være pr. husstand.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der i 2025 gives kommunalt tilskud
2. at tilskuddet er 5.000 kr. pr. husstand for de projekter, som opnår tilskud via den statslige bredbåndspulje 2025
3. at tilskuddet finansieres af det i budget 2025 afsatte rådighedsbeløb i anlægsprojekt "218 - Netværksdækning i Landsbyer"

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

I 2016 lancerede regeringen en statslig bredbåndspulje, som kan søges af sammenslutninger af virksomheder og borgere, som lever op til en række kriterier. Bredbåndspuljen 2025 åbner primo juni 2025 for ansøgninger.

Der er igen i år to ordninger: "Den almindelige ordning", som kan søges af en sammenslutning af mindst to personer fra to forskellige adresser, og "Den særlige ordning", hvor enkeltstående adresser kan søge støtte via bredbåndspuljen.

Adresser som kan komme i betragtning til støtte via en af ordningerne under bredbåndspuljen:

- Bolig-, virksomheds- og sommerhusadresser, der ligger i en landzone eller sommerhusområde, og som har adgang til fast bredbånd på mindre end 100 Mbit/s download og mobilt bredbånd på mindre end 600 Mbit/s
- Byzoneadresser, som opfylder ovennævnte dækningskrav og ligger i *små bysamfund*. Ved *små bysamfund* forstås, at der i henhold til Danmarks Statistiks opgørelse er mindre end 2.000 indbyggere i det pågældende bysamfund. Øvrige adresser, der ligger i byzone, kan ikke få tilskud.

Antallet af adresser i Lejre Kommune, der kan søge tilskud, kendes først, når puljen åbner primo juni. Det vil fremgå af Styrelsen for Dataforsyning og Infrastrukturs bredbåndskort, hvem der kan søge tilskud.

I 2024 kunne 163 adresser søge tilskud; heraf 124 under den almindelige ordning, mens 29 adresser kunne søge begge ordninger. I alt 53 adresser i Lejre Kommune fik tilskud via bredbåndspuljen 2024; 49 adresser under "Den almindelige ordning" og 4 adresser via "Den særlige ordning". Alle ansøgninger, der levede op til betingelserne, fik tilsagn om tilskud.

Der kan højst gives et tilskud på 125.000 kr. i gennemsnit pr. adresse. Der skal være en gennemsnitlig egenfinansiering på minimum 2.000 kr. pr. adresse, der indgår i et projekt.

Der er 50 millioner kr. i puljen, som bliver fordelt efter antal point i et projekt. Det projekt med flest point får først tilskud og så fremdeles, indtil der ikke er flere penge i puljen.

Ansøgningerne vurderes ud fra en pointmodel, hvor blandt andet størrelsen på det ansøgte tilskud pointgives. Jo lavere tilskud pr. adresse et bredbåndspuljeprosjekt søger om, jo flere point opnår projektet. Et tilskud pr. adresse på 5.000 kr. fra Lejre Kommune vil være med til at reducere størrelsen af det ansøgte tilskud pr. adresse i et projekt og hermed give mulighed for, at projektet får flere point, som vil bidrage til den samlede pointscore.

På Styrelsen for Dataforsyning og Infrastrukturs hjemmeside kan findes alt relevant materiale omkring Bredbåndspuljen 2025, når den åbner i starten af juni - se mere på www.digst.dk/bredbaandspuljen.

Indsatser i forhold til bredbåndspulje 2025:

- Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur afholder informationsmøder rundt i landet og udsender informationsmateriale til alle adresser, som kan søge puljen.
- Information om Bredbåndspuljen på lejre.dk.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at 5.000 kr. i tilskud pr. adresse vil tælle positivt i pointmodellen og derved give et fornuftigt udgangspunkt for de lokale projekter i forhold til at kunne optjene point nok til at få tilskud fra Bredbåndspuljen 2025.

Baseret på de tidligere års erfaring vurderer administrationen, at rådighedsbeløbet i anlægspuljen "218 - Netværksdækning i Landsbyer" vil kunne finansiere ansøgte projekter i 2025. Hvis det mod forventning ikke er tilfældet, vil udvalget få forelagt en sag om dette.

Økonomi og finansiering

Den kommunale medfinansiering på 5.000 kr. per adresse vil kun blive anvendt, såfremt der opnås tilsagn om tilskud fra bredbåndspuljen.

Udgiften finansieres af rådighedsbeløbet på anlægsprojekt "218 - Netværksdækning i Landsbyer." Der er overført i alt 1.827.942 kr. til 2025, hvoraf 121.145 kr. er udbetalt på baggrund af tilsagn givet via bredbåndspuljen 2023, og 265.000 kr. er reserveret til tidligere tilsagn via bredbåndspuljen 2024. Det vil sige, at det reelle rådighedsbeløb, som kan finansiere bredbåndspuljen 2025, er 1.441.797 kr.

Hvis der gives 5.000 kr. i støtte pr. adresse, kan puljen finansiere tilskud til op til 288 adresser. Først i forbindelse med åbningen primo juni offentliggøres det, hvilke adresser der kan søge, og dermed hvor mange i Lejre Kommune, der kan søge. Sidste år søgte 53 ud af de 163 adresser, som kunne søge tilskud.

Punkt 7: EKL - Vedtagelse af Erhvervsstrategi 2025-2030

24-003855

Beslutning

Indstillingen anbefales

Resumé

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede i marts 2024 at udarbejde en ny erhvervspolitisk strategi for Lejre Kommune.

I denne sag skal indholdet af Erhvervsstrategi 2025-2030 vedtages.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udkast til Erhvervsstrategi 2025-2030 vedtages

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede i juni 2024 at gennemføre en analyse og involvering af erhvervslivet for at sikre, at en ny erhvervsstrategi er aktuell, relevant og sætter en tydelig retning for erhvervsudviklingen i Lejre Kommune i strategiperioden.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling drøftede på mødet i august 2024 en statistisk analyse af erhvervsudviklingen i Lejre Kommune og resultaterne af et servicetjek af den lokale erhvervsservice i Lejre Kommune udarbejdet på baggrund af en spørgeskemaanalyse.

På baggrund heraf har administrationen udarbejdet forslag til Erhvervsstrategi 2025-2030 med følgende struktur:

Punkt 1 - En fireårig *Erhvervspolitisk strategi* med pejlemærker, der sætter retning for indsatser og prioriteringer, jf. bilag 1.

Punkt 2 - En årlig handlingsplan, der fastsætter de konkrete initiativer og mål. Den første *Handlingsplan 2026* vedtages af Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling i september 2025.

Punkt 3 - Et *Datagrundlag 2025*, der opdateres og udvikles løbende til at følge effekten af strategien og de årlige handlingsplaner, jf. bilag 2.

Den erhvervspolitiske strategi læner sig op ad "Vores Sted". Virksomhederne er vigtige for det gode liv på landet. De skaber arbejdspladser og dynamik i lokalsamfundet og bidrager til det økonomiske fundament til gavn for både det lokale fællesskab og samfundet som helhed.

I den erhvervspolitiske strategi opsættes tre erhvervspolitiske pejlemærker:

Mere klimaviden, flere klimatilbud og -partnerskaber

Vi vil også erhvervspolitisk være en grøn foregangskommune og være i front med vejledning og adgang til rådgivning, der styrker vores virksomheders mulighed for at være fyrtårne i klimaomstillingen, så klimaaftrykket fra erhvervslivet falder markant.

Et dynamisk iværksættermiljø i topklasse

Vi vil være en endnu stærkere iværksætterkommune, der giver gode rammer for nystartede virksomheder og borgere, der vil skabe deres egen lokalt forankrede virksomhed baseret på vores stedbundne styrker og fællesskaber.

Øge dialog, vejledning og videndeling

Vi vil udvikle en dialogbaseret og løsningsorienteret lokal virksomhedsservice, der fungerer som brobygger mellem alle

de aktører, der kan skabe en balanceret udvikling for vores virksomheder baseret på videndeling, brobygning og fælles løsninger.

Til at realisere de tre pejlemærker er udvalgt tre spor, som vil blive prioriteret ved udarbejdelse af Handlingsplan 2026:

Spor 1: Klima

Her vil det primære fokus være:

- Videnformidling omkring tilskudsmuligheder til klimaomstilling
- Virksomhedsrettede aktiviteter i klimaugen hvert år i september måned
- Klima- og ressourcepartnerskaber mellem virksomheder og kommunen

Spor 2: Iværksætter

Her vil det primære fokus være:

- Styrke udviklingsmulighederne for soloiværksættere og kvindelige iværksættere
- Iværksætter- og entreprenørskabsuge i uge 46 hvert år fra 2026
- Formidling af rådgivning i Iværksætter Danmark og andre aktører

Spor 3: Kommunal service

Her vil det primære fokus være:

- Kommunikation og videndeling i øjenhøjde med virksomhederne og løsningsorienteret sagsbehandling
- Temamøder og større arrangementer med redskaber og forretningsudvikling og netværk
- Større tilbageløb af midler fra Erhvervshus Sjælland til virksomheder i Lejre Kommune

I strategien fremhæves, at erhvervsindsatsen kun lykkes gennem et bredt samarbejde. Der skal findes de rigtige fælles platforme, så virksomhederne får størst værdi af de fælles ressourcer, som aktørerne hver især kan bidrage med.

Erhvervsrådet har på et møde den 7. maj 2025 drøftet og givet input til strategien. Der var generel opbakning til prioriteringerne og indholdet i strategien. Effektiv og hurtig sagsbehandling, fokus på brug af Lejre-virksomheder ved indkøb samt interesse i at arbejde videre med innovation og iværksætterområdet blev fremhævet af Erhvervsrådet.

Erhvervsrådet vil på et møde den 28. august 2025 drøfte og give input til Handlingsplan 2026 forud for, at den i september 2025 behandles og beslutes i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Bilag

Erhvervsstrategi 2025-2030 opslag

Datagrundlag 2025 - Erhvervsstrategi 2025-2030

Punkt 8: EKL/TMB - Midler fra Kystvandråd til screeningsanalyse af Kornerup Ådal

25-004015

Beslutning

Indstillingen tiltrådt

Resumé

Kystvandråd omkring Isefjord og Roskilde Fjord har besluttet at bevilge 100.000 kr. til hver kommune. Formålet er, at kommunerne kan få udarbejdet screeningsanalyser af større, sammenhængende landskabsområder, til identifikation af virkemidler og deres placering. Screeningsanalysen skal bidrage til omlægningsplanen i 2025.

Administrationen foreslår i samarbejde med administrationen i Roskilde Kommune at anvende midlerne til begge kommuner, det vil sige i alt 200.000 kr., til at få udarbejdet en fælles screeningsanalyse af Kornerup Ådal. Der er allerede indledt samarbejde om projekt i Kornerup Ådal, og en screeningsanalyse vil være et godt fagligt afsæt for et kommende projekt.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Kystvandråds-midlerne anvendes til udarbejdelse af en screeningsanalyse af Kornerup Ådal

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling og Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri

Sagsfremstilling

Kystvandrådskommunerne er hver blevet bevilget 100.000 kr. til at udarbejde en screeningsanalyse af større, sammenhængende landskabsområder, til identifikation af virkemidler og deres placering. Screeningsanalysen skal bidrage til omlægningsplanen i 2025.

Opgaven til hver kommune er beskrevet og begrundet i ansøgningen til Kystvandrådet:

Screeningsanalyse i op til 6 landskabsområder til identifikation af større projektområder med væsentlige synergieffekter f.eks. begrænsning af næringsstofudledning, klima, biodiversitet, drikkevandsinteresser, større sammenhængende naturområder samt rekreative interesser.

For en række større sammenhængende landskaber kan det give bedst mening med større, sammenhængende analyser af virkemidler og deres placering. Det kunne være relevant for nogle af de markante ådale langs fjordene, eks. Sillebro Ådal, Elverdamsådal, Kornerup Ådal, Værebros Ådal eller for de nu drænede tidligere fjordområder omkring Arresø. Det gælder også de inddæmmede og pumpefjorde som Lammefjorden og Sidinge Fjord.

Populært sagt skal disse analyser starte fra oven med et helt landskab og ikke nedefra ved en enkelt lavning eller hos en enkelt lodsejer. Analyserne skal munde ud i nogle forskellige scenarier for, hvordan arealomlægninger kan skrues sammen indenfor disse afgrænsede områder. Fokus skal være på identifikation af helhedsprojekter, som både vil kunne levere væsentlig begrænsning i næringsstofudledning samt vil kunne levere væsentlige synergier på flere parametre i forhold til klima, drikkevandsinteresser, biodiversitet, større sammenhængende naturområder samt rekreative interesser. Der udføres op til 6 analyser af afgrænsede landskaber.

Administrationens vurdering

Det blev ved møde i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling den 7. april 2025, sag nr. 4, besluttet at indgå et fælles engagement i Kornerup Ådal med blandt andet Roskilde Kommune. Forvaltningerne i henholdsvis Roskilde og Lejre Kommuner foreslår på den baggrund at anvende Kystvandråds-midlerne, det vil sige i alt 200.000 kr., til at få udarbejdet en fælles screeningsanalyse af Kornerup Ådal, hvor der aktuelt pågår et indledende samarbejde. En screeningsanalyse vil være et godt fagligt afsæt for et kommende projekt.

På baggrund af indledende drøftelser med faglige eksperter, vurderes det realistisk at få foretaget en screeningsanalyse for de afsatte midler.

Økonomi og finansiering

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Lejre Kommune, da det er finansieret af midler, der kommer fra Kystvandrådet.

Punkt 9: EKL/TMB - Oprettelse af nyt § 17, stk. 4 - udvalg - Lokal grøn trepart - Lejre Kommune

25-003965

Beslutning

Indstillingerne anbefales

Resumé

På Kommunalbestyrelsens møde den 27. januar 2025 blev der truffet beslutning om at oprette et § 17, stk. 4-udvalg med det formål at sikre en tæt koordinering mellem de ansvarlige udvalg og sikre en lokal inddragelse.

I nærværende sag skal der træffes beslutning om udvalgets formål, opgaver og sammensætning.

Indstilling

Direktionen indstiller;

1. at kommissorium for § 17, stk. 4-udvalg om Lokal Grøn Trepert i Lejre Kommune godkendes
2. at borgmesteren udpeges som formand for udvalget
3. at henholdsvis valggruppe 1 og 2 hver udpeger én repræsentant fra Udvalget for Erhverv, Klima og Lokaludvikling samt Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri, således at der i § 17, stk. 4-udvalget deltager to repræsentanter fra hvert udvalg
4. at der udpeges seks lokale repræsentanter som beskrevet i kommissoriet
5. at der meddeles tillægsbevilling på 21.700 kr. til budget 2025 på bevilling 1.10.12 Politiske udvalg til brug for afholdes af møder m.v.
6. at bevillingen finansieres af kommunekassen
7. at udgifter til § 17, stk. 4-udvalget indarbejdes i budgetforslag 2026-2029 med samme beløb som de stående udvalg (43.400 kr. i 2025 PL)

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Lejre Kommune spiller, som formandskommune, en yderst aktiv rolle i den lokale grønne trepart for Isefjord og Roskilde fjord (herefter lokale trepart). I den lokale trepart er repræsentanter for 20 kommuner, Danmarks Naturfredningsforening, Landbrug og Fødevarer samt Naturstyrelsen.

Samlet har treparten til opgave at indfri kravene i Aftale om et Grønt Danmark ved i 2025 at lave en omlægningsplan og udmønte den i de kommende år.

Såfremt Lejre Kommune skal nå i mål med opgaven, er det nødvendigt at sikre en forankring, dialog og inddragelse på et langt mere konkret og lokalt niveau end det niveau, treparten naturligt arbejder på.

Som led i det lokale arbejde med omstillingen af vores natur og klima gennem treparten har Lejre Kommune igangsat en inddragelsesproces.

Processen startede med et borgermøde den 14.maj 2025 og følges op ad en landbrugskonference den 4. juni 2025. Senere planlægges en række workshops med involverede landbrug, lodsejere og interessenter.

Oprettelsen af § 17, stk. 4-udvalget (herefter opgaveudvalget) skal ses som et led i ovenstående inddragelse og skal understøtte arbejde i treparten og koordineringen mellem de to ansvarlige fagudvalg.

Udvalgets sammensætning

Det anbefales, at udvalget sammensættes af 11 personer med 5 repræsentanter fra Kommunalbestyrelsen og 6 lokale interessenter.

Da ansvaret er delt mellem to fagudvalg, og ansvaret for at komme i mål med i første omgang omlægningsplanerne er placeret i Kommunalbestyrelsen, foreslås det, at borgmesteren er formand for opgaveudvalget.

Med to repræsentanter fra hvert fagudvalg (en fra hver valggruppe) betyder det således, at der i alt udpeges fem repræsentanter fra Kommunalbestyrelsen.

Nedenstående inviteres til hver at udpege én repræsentant i opgaveudvalget:

- Lokal landbrugsforening
- Lokal repræsentant fra Danmarks Naturfredningsforening
- Fors Spildevand
- Lejre Vandråd
- Nationalpark Skjoldungernes Land
- Lokal repræsentant fra Friluftsrådet

Udvalgets opgave

Projektudvalgets formål er at undersøge frivillig omlægning, samt hvilke muligheder der er for at samarbejde med fonde, lodsejere og erhvervsliv, der vil være med til at understøtte den frivillige indsats for projekterne og komme med anbefalinger til Lejre Kommunes kommunalbestyrelse.

Det gøres blandt andet ved at identificere, hvilke interessenter og lodsejere i kommunen, som er interesserede i at indgå aftaler om udtagning, og som kan fungere som ambassadører over for øvrige lodsejere i kommunen for den lokale trepart.

I arbejdet medtages synergier, og der undersøges overlap med blandt andet Kommuneplanen, Klimaplan 2045, naturhandleplanen og Aftale om Grønt Danmark.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at det er hensigtsmæssigt at etablere at § 17, stk. 4- udvalg med henblik på at understøtte implementeringen af den lokale grønne trepart i Lejre Kommune, herunder særligt sikre koordinering og lokal inddragelse.

Økonomi og finansiering

Lejre Kommunes stående udvalg har et budget på 43.400 kr. pr. udvalg i 2025 til forplejning, ture og oplæg. Det foreslås, at et § 17, stk. 4-udvalg for den Lokale Grønne Trepert i Lejre Kommune får et budget på 21.700 kr. i 2025 (halvårseffekt) og 43.700 kr. i 2026 til samme formål.

Da de øvrige politiske udvalg ikke kan dække disse merudgifter, bliver det foreslået, at pengene finansieres fra kommunekassen. Fra 2026 vil udgiften blive indarbejdet i budgettet for 2026-2029.

Bilag

Bilag - Kommissorium for §17, stk 4-udvalg i Lejre Kommune.docx

Punkt 10: EKL - Eventuelt

Beslutning

Intet under dette punkt

Punkt 11: EKL - Godkendelse af referat

Beslutning